

Euskaltzaindiak biharko bileran aukeratzen baldin badu

Txomin Peillen euskaltzain osoa Lartzabalen aulkian

**Txomin Peillenek
beteko du hemendik
aurrera Piarres
Lartzabalek
Euskaltzaindian hutsik
utzitako aulkia, bihar
Donostian egingo den
bileran horretarako
behar dituen botoak
bereganatzen baditu.**

M. A.

Arauzko epearen barruan aurkeztutako hautagai bakarra Txomin Peillen da. Xarriton, Davant, Haritxelar, Hiriart-Urruty eta Emile Larrek aurkeztua da. Baina beste zazpi gehiago bereganatu beharko ditu euskaltzain osoa izateko. Ez balituzke lortuko berriro hautagaiak aurkezteko ene bat eskaini beharko lu-

emakume euskaltzaleen omenez ezer antolatu denik ez dirudi.

Julene Azpeitia zumaia-rra 1888ko urtarrilaren 8an jaio zen. Maixtra karerra egin zuen Donostian. Euzkadi egunkarian «Euzkotar umien alde» izeneko sailean idatzi zuen astero. Ea, Abadiño, Zornotza, Urberuaga eta abarretan izan zen maixtra. Valladolideko oposizioetan lehen postua atera zuen 1911an. Bizkaiko Diputazioaren eskoletako oposizioetan ere lehen postua lortu zuen 1920an eta emakumezkoen zuzendari izendatu zuen. 1925ean, Bizkaiko Diputazioak antolatutako pedagogi lehiaketan lehen saria irabazi zuen.

Euskarak mugarik ez! Mugarik ez ikastolak?

Paulo Agirrebaltzategi

BATEGINIK kanpainaren slogan nagusia dela eta, zenbait sektore sozialetan kezkak, galderak, kontradioak eta aurkako eritziak ere bai sortu dira han eta hemen. Horiek direla eta, baten-batek kanpaina osoa zalantzan ipini nahi izan du, edota horri uko egin dio.

Edonork daki publizitate-esaldia dela slogana, ahal denik iradokiorrena eta erakarriena.

Entzun izan dugu joan diren egunotan «Euskarak eta ikastolak mugarik ez» sloganean euskara ikastolarekin berdintzen dela, nolabait biak parekatuz. Ez dut uste berdintzen direnik; gertatzen dena zera da: ikastola ideia konkretuagoa dela euskara baino, eta orduan euskarari buruzko mezua ikastolak nolabait bere baitan irensteko arriskua duela.

Dena dela, argi dago kanpaina honetan ikastola ez dela beraren zentzu hertsia eta instituzionalez hartzen. Hori oso nabarmen dago hainbat aldiz publizitatean errepikatu den spot honetan: «100.000tik gora gazte ari dira egunero euskaraz bizitzen». Ikastola-ikastoletan dabiltzan gazteak baino askozaz gehiago dira horiek. Eta nahitaz jarrita dago hori horrela: beste eskoletan euskaraz irakasteko eta bizitzeko egiten den ahalegina balioztatzen delako, alegia.

Berriro esateko, gertatzen dena zera da: slogana ideia eraginkor, iradokior eta adierazkorra dela. Eta kasu honetan ikastolak eta euskarak ematen diote eraginkortasuna slogan osoari.

Ikastola bera «ideia eraginkortzat» hartzen da hemen, eta ez eskola-erakunde jakin eta bereizitatzat, horrek hainbat balio handi baditu ere. Ikastola hitza Herri honek urte luzetan bere hizkuntza nazionala berreskuratzeko daraman ahaleginaren eta borrokaren sinboloa da: hor du bere indarra eta eraginkortasuna. Euskal eskolaren eta eskola herriarraren sinboloa da ikastola, bera izan delako aintzaindari eta bultzatzaile urte luze eta zailetan.

Guzti horren sinboloa baldin bada ikastola, nekez egon daiteke ahalegin beretik bideratu diren bestelako eskolen aurka; guzti horien sinbolo integratzaile — ez instituzio integratzaile — hartu behar da ikastola slogan horretan, berorrek duen karga historikoarekin eta etorkizunerako irekitasunarekin.

Horregatik ikastolen aldeko dirua ez da biltzen hori nolabait finkatuta dagoen herrialdeetarako; Nafarroarako eta Iparralderako da diru-bilketa, horretan ikastolak bete beharra daukalako, oraindik urte luzetan, Euskal Eskola Nazionalaren bidea ebakitzen bere aitzindaritzara eta eragipena.